

tijen, die ten laste vallen van de partij die de tussenkomst veroorzaakt heeft(531).

HOOFDSTUK IV

CONVENTIONELE GEMEENSCHAPSSTELSLS

Auteur: W. PINTENS

AFDELING I

ALGEMEEN

353. In het hoofdstuk over de algemene beginselen inzake huwelijkscontract en wijziging van het huwelijksvermogensstelsel werden reeds de regels inzake de keuzevrijheid van de echtgenoten uiteengezet (*cf. supra* nr. 68-71). Inzake conventionele gemeenschapsstelsels moeten een aantal specifieke regels worden nageleefd. De echtgenoten mogen volgens de wet niet afwijken van de regels van het wettelijk stelsel die betrekking hebben op het bestuur over het eigen en het gemeenschappelijk vermogen (art. 1451 B.W.). Evenmin kan worden afgeweken van dwingende regels die bijvoorbeeld de rechten van derden bepalen(532). Rechtspraak en rechtsleer aanvaarden dat evenmin kan worden afgeweken van de essentiële kenmerken van het gemeenschapsstelsel(533). Aldus kunnen de gemeenschappelijke baten niet alleen worden uitgebreid maar ook worden beperkt. Deze beperking moet echter de elementaire solidariteit van een gemeenschapsstelsel in acht nemen. De inkomsten uit kapitalen kunnen worden uitgesloten maar niet de beroepsinkomsten. Het Hof van Beroep te Brussel herkwalficeerde een gemeenschapsstelsel met te verregaande uitsluiting van inkomsten als een stelsel van scheiding van goederen met een vennootschap van aanwinsten(534). Evenmin kan in algemene termen aan elke vergoeding worden verzaakt. In dit geval wordt aan een essentieel kenmerk van het gemeenschapsstelsel geraakt. Evenmin kunnen vermoedens die de verrekening van de vergoedingen van dag tot dag bepalen, worden aanvaard tenzij deze vermoedens een weerlegbaar karakter hebben(535). Wel kunnen bepaalde vergoedingen, zoals bijvoorbeeld de vergoeding van onderhoudsgeld betaald aan de ex-echtgenoot, worden uitgesloten of kan de wijze van verrekening

(531) J. FACQ, „Gerechtelijke verdeling vanuit de praktijk” in L. WEYTS, A. VERBEKE e.a. (eds.), *Actualia Familiaal Vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers, 2003, 166-167, nr. 20.

(532) Zie reeds [Gent 11 juni 1982](#), *Rec. gén. enr. not.* 1983, nr. 22841, noot; *Rev. not. b.* 1983, 160 en *T. Not.* 1982, 326, noot.

(533) Zie PH. DE PAGE, *Le régime matrimonial*, Brussel, Bruylant, 2003, 199 e.v. en W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 250 e.v. en de verwijzingen aldaar.

(534) Brussel 20 november 1994, *Rev. not. b.* 1995, 204.

(535) [Bergen 22 september 1998](#), *Rev. trim. dr. fam.* 1999, 588.

worden gemoduleerd door bijvoorbeeld de herwaardering van artikel 1435 B.W. uit te sluiten(536).

AFDELING II
HUWELIJKSVOORDELEN

§1. Kwalificatie en gevolgen

354. Huwelijksvoordelen moeten worden gekwalificeerd als overeenkomsten onder bezwarende titel (art. 1458, eerste lid B.W. en art. 1464, eerste lid B.W.)(537). Deze regel kent drie uitzonderingen: bij combinatie van een inbreng met een vooruitmaking wordt het vooruitgemaakte goed voor de helft als een schenking beschouwd, indien het goed door de vooroverleden echtgenoot werd ingebracht (art. 1458, tweede lid B.W.); bij combinatie van een inbreng met een beding van ongelijke verdeling wordt de helft van de inbreng als een schenking beschouwd indien deze inbreng door de vooroverleden echtgenoot gebeurde (art. 1464, tweede lid B.W.); ten aanzien van kinderen uit een vorig huwelijk en gelijkgestelden(538) worden alle huwelijksvoordelen als schenkingen beschouwd indien aan een der echtgenoten meer wordt gegeven dan het beschikbaar deel (art. 1465 B.W.). Al deze schenkingen gelden buiten deel en worden aangerekend op het beschikbaar deel aan hun waarde op het ogenblik van het overlijden (art. 922 B.W.).

Deze regel kent een uitzondering voor het huwelijksvoordeel dat ontstaat uit een combinatie van een inbreng met een ongelijke verdeling (art. 1464, tweede lid B.W.). In dit geval wordt niet de waarde van de schenking op het ogenblik van het overlijden maar wel de waarde van de schenking op het ogenblik van de verdeling aangerekend. De schenking ontstaat niet door de inbreng maar door het beding van ongelijke verdeling dat uitwerking heeft op de dag van overlijden van de vooroverleden echtgenoot(539). De aanrekening gebeurt aan de waarde op het ogenblik van de verdeling. Een arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen doet geen afbreuk aan deze wat ongelukkige uitzondering. Het arrest spreekt zich alleen uit over het ogenblik van ontstaan van de schenking, maar stelt niet vast aan welke waarde de aanrekening moet gebeuren(540).

Bij overschrijding van het beschikbaar deel wordt de schenking ingekort. Alhoewel de inkorting in beginsel *in natura* geschiedt, pleitte de rechtsleer

(536) [Rb. Luik 16 mei 1994](#), *J.T.* 1995, 71; *Rec. gén. enr. not.* 1995, nr. 24467; PH. DE PAGE, *Le régime matrimonial*, Brussel, Bruylant, 2003, 211, nr. 218.

(537) Zie W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 256-257, nr. 518; 261, nr. 529-530; 264, nr. 539-541 en de verwijzingen aldaar.

(538) *Ibidem*, 266, nr. 546.

(539) [Antwerpen 22 december 1997](#), *Rev. trim. dr. fam.* 2000, 114, *R.W.* 1998-99, 646, *T. Not.* 1998, 496, noot F. BOUCKAERT.

(540) Vgl. PH. DE PAGE, *Le régime matrimonial*, Brussel, Bruylant, 2003, 207 en 223.

steeds voor een inkorting in waarde. Deze stelling wordt thans, maar zonder motivering, bevestigd door het Hof van Beroep te Antwerpen(541). Gelet op de verwijzing in art. 1464, tweede lid B.W. naar de waarde van de inbreng op de dag van de verdeling, nemen rechtspraak en rechtsleer aan dat ook de inkorting in waarde geschiedt. De wetgever heeft zich echter niet duidelijk uitgesproken en geeft eigenlijk alleen aan wat moet worden ingekort, maar geeft niet aan op welke wijze dit moet gebeuren. Het exegetisch argument is eigenlijk zonder waarde; er kan niet worden vastgesteld dat de wetgever werkelijk in een uitzondering op de inkorting in natura heeft voorzien, maar de praktijk is gelukkig met elke strohalm die toelaat de inkorting in natura te vermijden(542).

§2. *Verval*

355. Behoudens bij echtscheiding door onderlinge toestemming verliest de echtgenoot tegen wie de echtscheiding, op welke grond ook, is toegestaan bij toepassing van art. 299 B.W. alle voordelen die de andere echtgenoot hem, hetzij bij hun huwelijkscontract, hetzij sinds het aangaan van het huwelijk, heeft verleend.

De voordelen waarvan sprake in art. 299 B.W. vormen een rekbaar begrip. Ze zouden theoretisch alle giften (ook onrechtstreekse en vermomde) met inbegrip van de contractuele erfstellingen kunnen omvatten alsook alle huwelijksvoordelen. Dit laatste begrip is eveneens voor een ruime interpretatie vatbaar en wordt in de moderne rechtsleer ruim uitgelegd zodat niet alleen de huwelijksvoordelen die overlevingsrechten zijn (bedingen van vooruitmaking en ongelijke verdeling), maar ook de voordelen die volgen uit de samenstelling van de vermogens (beding van inbreng) en zelfs de voordelen die voortvloeien uit de werking van het stelsel (bv. gelijke verdeling van ongelijke inkomsten) eronder zouden kunnen worden begrepen(543).

In de rechtspraak en rechtsleer worden dan ook verschillende standpunten ingenomen en wordt het begrip voordelen van uiterst restrictief tot zeer extensief uitgelegd(544).

(541) [Antwerpen 22 december 1997](#), *Rev. trim. dr. fam.* 2000, 114; *R.W.* 1998-99, 646; *T. Not.* 1998, 496, noot F. BOUCKAERT; in dezelfde zin: [Rb. Brussel, 9 april 1987](#), *Pas.* 1987, II, 72; *Rec. gén. enr. not.* 1989, nr. 23683; *T.B.B.R.* 1988, 485.

(542) Hierover W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 264, nr. 540; M. PUELINCKX-COENE, *Erfrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1996, 357, nr. 286 en de verwijzingen aldaar.

(543) Zie H. CASMAN, *Het begrip huwelijksvoordelen*, Antwerpen, Kluwer, 1976. Voor recente studies zie H. DEBUCQUOY, in *Comm. Pers.*, art. 299-300 en 1429; PH. DE PAGE en I. DE STEFANI, „Les avantages matrimoniaux. Aspects civils et fiscaux”, *Rev. not. b.* 2002, 270 e.v.; W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 260 e.v.

(544) Voor een overzicht zie W. PINTENS en K. VANWINCKELEN, „Het begrip „voordelen” in de zin van art. 299 B.W.: een vlag die vele ladingen dekt?”, (noot onder [Gent 2 december 1999](#) en Brussel 2 maart 2000), *E.J.* 2000, 126 e.v.

356. In twee arresten van de Hoven van Beroep van Gent(545) en Brussel(546) wordt de vraag behandeld of de inbreng van een eigen onroerend goed in het gemeenschappelijk vermogen al dan niet moet worden beschouwd als een voordeel in de zin van art. 299 B.W.

Zowel het Hof van Beroep te Gent als te Brussel erkennen dat de inbreng in het gemeenschappelijk vermogen in beginsel buiten de toepassing van art. 299 B.W. valt, aangezien deze als een rechtshandeling onder bezwarende titel moet worden gekwalificeerd (artikel 1458, eerste lid B.W. en artikel 1464, eerste lid B.W.)(547). Nochtans komen beide Hoven tot het besluit dat de inbreng in het gemeenschappelijk vermogen onder bepaalde voorwaarden toch als een schenking kan worden aanzien en zodoende krachtens art. 299 B.W. in hoofde van de aan de echtscheiding schuldige echtgenoot vervalt.

Het Hof van Beroep te Gent oordeelde dat, gelet op de analogie met art. 1458, tweede lid B.W. inzake de vooruitmaking en op art. 1465 B.W., ook de uitbreiding van het gemeenschappelijk vermogen door een inbreng als een schenking kan worden gekwalificeerd, wanneer blijkt dat op de datum van het huwelijkscontract de niet-inbrengende echtgenoot geen ongeveer gelijkwaardige tegenprestatie heeft geleverd. Deze interpretatie kan niet worden bijgetreden. Hoewel huwelijksvoordelen wel degelijk een voordeel inhouden, worden ze niet beschouwd als schenkingen maar op onweerlegbare wijze als overeenkomsten onder bezwarende titel. De wetgever heeft op deze regel slechts een beperkt aantal uitzonderingen bepaald om de reservataire erfgenamen te beschermen ingeval van ontbinding van het huwelijksstelsel door overlijden(548). Deze uitzonderingen dienen restrictief te worden geïnterpreteerd en kunnen bijgevolg alleen toepassing vinden bij ontbinding van het huwelijksstelsel door overlijden en niet door echtscheiding, en dan nog wordt het voordeel van een loutere inbreng in hoofde van de langstlevende echtgenoot maar als een schenking aanzien als er stiefkinderen tot de nalatenschap komen (art. 1465 B.W.).

Het Hof van Beroep te Brussel oordeelde dat de echtgenoot die een inbreng doet, in werkelijkheid kan gehandeld hebben uit vrijgevigheid met de bedoeling de andere echtgenoot te bevoordelen. Dergelijke inbreng moet dan worden beschouwd als een voordeel in de zin van art. 299 B.W. Ook deze

(545) [Gent 2 december 1999](#), *E.J.* 2000, 123, noot W. PINTENS en K. VANWINCKELEN, *T. Not.* 2002, 89, *A.J.T.* 2000, 437, *T.B.B.R.* 2001, 1.

(546) Brussel 12 maart 2000, *E.J.* 2000, 125, noot W. PINTENS en K. VANWINCKELEN.

(547) [Brussel 21 april 1971](#), *R.C.J.B.* 1974, 31, noot P. STIÉNON; [Brussel 14 november 1979](#), *Pas.* 1980, II, 10; [Bergen 1 februari 2000](#), *E.J.* 2000, 138, noot; H. CASMAN, *Het begrip huwelijksvoordelen*, Antwerpen, Kluwer, 1976, 102 e.v.; M. EECKHAUTE, „L'article 299 du Code civil et la théorie des avantages matrimoniaux”, *Rev. not. b.* 1984, 126; W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 261 e.v.; P. STIÉNON, *Libéralités entre époux: gains de survie et avantages matrimoniaux*, Brussel, Larcier, 1973, 211 e.v. en G. VAN OOSTERWIJCK, „Huwelijksvoordelen en contractuele erfstellingen”, *T.P.R.* 1985, 228.

(548) Art. 1458, tweede lid B.W.; art. 1464, tweede lid B.W.; art. 1465 B.W.; zie ook M. PUELINCKX-COENE, *Erfrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1996, nr. 251 e.v.

interpretatie kan niet worden gevolgd. Huwelijksvoordelen kunnen immers, behoudens bovenvermelde uitzonderingen, nooit aan de regels van de giften worden onderworpen, ongeacht de beweegredenen die tot hun toekenning hebben geleid, zelfs al kan de verarming van de beschikkende echtgenoot, de verrijking van de verkrijgende echtgenoot en de *animus donandi* worden aangetoond(549). Het bewijs hiertoe is onontvankelijk(550).

De arresten en de rechtsleer, die een andere stelling verdedigen, gaan uit van een dubbele kwalificatie van het huwelijksvoordeel – de ene keer als overeenkomst onder bezwarende titel (als het over de vordering tot inkorting gaat), de andere keer als schenking (als het over verval bij echtscheiding gaat). Hiervoor is geen afdoende grondslag in de wet te vinden. De theorie is gebaseerd op oude Franse rechtspraak die de regel van art. 299 C.civ. poogde te milderen door het verval te beperken tot deze huwelijksvoordelen die *de facto* een milddadigheid waren. Na de hervorming van het Franse echtscheidingsrecht in 1975 heeft deze rechtspraak haar betekenis verloren gelet op de art. 267 en 269 C.civ., die de schenkingen en de huwelijksvoordelen qua verval aan hetzelfde regime onderwerpen(551).

357. Het Hof van Cassatie heeft in het arrest van 25 november 2001 een einde aan de controverse gesteld en heeft bepaald dat het verval slaat op alle schenkingen tussen echtgenoten en op de voordelen die tegelijk overlevingsrechten zijn, met name de bedingen van vooruitmaking en de bedingen van ongelijke verdeling van de huwelijksgemeenschap, maar niet op de inbreng(552). Het Hof formuleert de regel, maar motiveert hem niet. Meerdere argumenten kunnen het standpunt van het Hof verantwoorden(553).

Vooreerst kan worden verwezen naar de kwalificatie van de inbreng als overeenkomst onder bezwarende titel(554).

Vervolgens past het arrest volledig in het concept dat de Wet van 14 juli 1976 over het huwelijksvermogensrecht inzake opvorderbaarheid en verval van huwelijksvoordelen hanteert. Artikel 1429, eerste en tweede lid B.W. bevat een regeling inzake het lot van de overlevingsrechten bij ontbinding van het

(549) H. CASMAN, *o.c.*, 107-109. Anders: M. EECKHAUTE, *l.c.*, 127 e.v.

(550) H. DE PAGE en R. DEKKERS, *Traité*, X-2, Brussel, Bruylant, 1949, nr. 1281.

(551) Hierover J. FLOUR en G. CHAMPENOIS, *Les régimes matrimoniaux*, Parijs, A. Colin, 2001, 676-677, nr. 725.

(552) Cass. 25 november 2001, *T.B.B.R.* 2003, 241, noot W. PINTENS; *R.W.* 2001-02, 1608, noot; *Rev. not. b.* 2002, 318, noot C. GIMENNE; *E.J.* 2002, 27, noot K. VANWINCKELEN, *T. Not.* 2002, 86. In dezelfde zin: [Bergen 1 februari 2000](#), *E.J.* 2000, 138, noot; *Rev. trim. dr. fam.* 2002, 351; H. DEBUCQUOY in *Comm. Pers.*, art. 299-300 en 1429, nr. 53; B. DESMARICAUX, „Verlies van voordelen in de zin van art. 299 B.W.”, *T. Not.* 2002, 350 e.v.; W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, nr. 555, 269-270; W. PINTENS en K. VANWINCKELEN, *E.J.* 2000, 126 e.v.

(553) W. PINTENS, „Het verval van huwelijksvoordelen bij echtscheiding”, (noot onder Cass. 23 november 2002), *T.B.B.R.* 2003, 244-245.

(554) In dezelfde zin C. GIMENNE, noot onder Cass. 23 november 2001, *Rev. not. b.* 2002, 321 e.v.

stelsel door echtscheiding op grond van bepaalde feiten en op grond van feitelijke scheiding. Met overlevingsrechten worden de rechten bedoeld, die onder voorwaarde van overleving tussen echtgenoten zijn overeengekomen, hetzij in het huwelijkscontract, hetzij tijdens het huwelijk. Ze omvatten enerzijds de huwelijksvoordelen ontstaan tengevolge van de wijze van verdeling van het gemeenschappelijk vermogen (zoals vooruitmaking, beding van ongelijke verdeling en verblijvingsbeding) en anderzijds de contractuele erfstellingen(555). Bij echtscheiding op grond van bepaalde feiten en op grond van feitelijke scheiding zijn overlevingsrechten logischerwijze niet opvorderbaar, aangezien er op dat ogenblik niet aan de voorwaarde van overleving is voldaan. Deze regel van art. 1429, eerste lid B.W. beantwoordt op het eerste gezicht evenwel de vraag niet of ze later, bij het overlijden van de eerststervende echtgenoot, nog kunnen worden uitgeoefend.

Artikel 1429, tweede lid B.W. bepaalt dat de langstlevende echtgenoot het genot van de in zijn voordeel bedongen contractuele erfstellingen behoudt, onder voorbehoud van het verval vermeld in art. 299 B.W. Hieruit volgt dat alleen de aan de echtscheiding onschuldige echtgenoot het voordeel van een contractuele erfstelling zal kunnen blijven inroepen, wat trouwens door art. 300 B.W. uitdrukkelijk wordt bevestigd.

Wat de huwelijksvoordelen betreft die ook overlevingsrechten zijn, volgt uit een samenlezing van art. 299, 300 en 1429 B.W. dat ze in hoofde van beide echtgenoten vervallen(556). Dezelfde regel wordt in art. 1459, eerste lid B.W. nog eens uitdrukkelijk gesteld inzake de vooruitmaking. Vóór de Wet van 14 juli 1976 gold dit verval enkel voor de schuldige echtgenoot. Thans maakt de wetgever dit onderscheid niet meer. Deze regel is verantwoord omdat huwelijksvoordelen hun grond vinden in de solidariteit tussen echtgenoten. Ze zijn gebaseerd op de *affectio maritalis*. Indien het huwelijk wordt ontbonden door echtscheiding, verliezen ze hun bestaansreden vermits redelijkerwijze kan worden aangenomen dat de *affectio maritalis* verdwenen is(557). Bovendien was de wetgever van 1976 van oordeel dat het beter was de huwelijksvoordelen die tegelijk overlevingsrechten zijn, bij echtscheiding te laten vervallen in hoofde van beide echtgenoten, overwegende dat in bijna alle huwelijkscontracten de toekenning van zulke voordelen afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de gemeenschap door overlijden wordt ontbonden(558).

(555) G. VAN OOSTERWIJCK, „Overlevingsrechten bij ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel door echtscheiding: taak en rol van de notaris”, *T. Not.* 1983, 83-84.

(556) A. DUELZ, *Le droit du divorce*, Brussel, De Boeck, 1996, nr. 288; J. GERLO, *Huwelijksvermogensrecht*, II, *Handboek voor familierecht*, Brugge, Die Keure, 2001, nr. 555; W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, p. 269-270, nr. 555; G. VAN OOSTERWIJCK, „Overlevingsrechten bij ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel door echtscheiding: taak en rol van de notaris”, *l.c.*, 93.

(557) Vgl. *Gent 10 april 1986*, *Rec. gén. enr. not.* 1988, 209, noot A.C.

(558) Verslag HAMBYE, *Parl. St. Senaat*, 1974 (B.Z.), nr. 683/2, 70.

Een bijkomend argument voor de stelling dat de huwelijksvoordelen die vervallen bij echtscheiding op grond van bepaalde feiten of op grond van feitelijke scheiding, alleen die huwelijksvoordelen zijn die ook overlevingsrechten zijn, kan worden gevonden in art. 334ter B.W.(559). Dit artikel voorziet in het verval van de voordelen die in het vooruitzicht van de verdeling werden toegestaan ten aanzien van de echtgenoot die blijkt tijdens het huwelijk een overspelig kind te hebben verwekt(560). Huwelijksvoordelen die geen overlevingsrechten zijn, vallen buiten de toepassing van dit artikel(561). Er is geen reden om aan te nemen dat de wetgever de echtgenoten bij echtscheiding — en dus ook de onschuldige echtgenoot — aan een strenger regime zou wensen te onderwerpen dan de overspelige echtgenoot die krachtens art. 334ter B.W. alleen de huwelijksvoordelen die tegelijk overlevingsrechten zijn, verliest.

HOOFDSTUK V

DE SCHEIDING VAN GOEDEREN

Auteur: J.-L. SNYERS

358. Het huwelijksstelsel van scheiding van goederen verschilt fundamenteel van het wettelijk stelsel in die zin dat er geen gemeenschappelijk vermogen tussen de echtgenoten tot stand komt (art. 1466 B.W.) en dat de schulden van de echtgenoten in principe enkel verhaalbaar zijn op de inkomsten en het vermogen van die echtgenoot die de schuld aangaat. Dit huwelijksstelsel wordt bij huwelijkscontract vóór of tijdens het huwelijk aangegaan of kan ontstaan na een gerechtelijke uitspraak (art. 1470 B.W.).

AFDELING 1

HET BEWIJS BIJ SCHEIDING VAN GOEDEREN

359. De bewijsregeling van de eigendom van de goederen in het stelsel van scheiding van goederen is gelijkaardig aan die in het wettelijk stelsel. Art. 1468 B.W. verwijst hiervoor uitdrukkelijk naar art. 1399, tweede en derde lid B.W.

Dit betekent dat een echtgenoot zijn persoonlijke eigendom ten aanzien van derden (hoofdzakelijk schuldeisers) met geschreven documenten moet kun-

(559) W. PINTENS, B. VAN DER MEERSCH en K. VANWINCKELEN, *Inleiding tot het familiaal vermogensrecht*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2002, 270, nr. 555.

(560) Zie M. COENE, „De vermogensrechtelijke gevolgen van het nieuwe afstammingsrecht” in P. SENAËVE (ed.), *Het nieuwe afstammingsrecht*, Leuven, Acco, 1987, nr. 395-398; A. HEYVAERT en R. VANCRAENENBROECK in *Comm. Pers.*, art. 334ter, nr. 6; G. MAHIEU en D. PIRE, „La filiation”, in *Rép. Not.*, Brussel, Larcier, 1999, nr. 132-140.

(561) L. RAUCENT, „Le nouveau droit de la filiation: aspects patrimoniaux”, *Ann. dr.* 1987, 358. Anders: C. DE WULF, „De wet tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en het patrimoniaal familierecht”, *R.W.* 1987-88, 281.